

In de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport bestond bij enkele fracties behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over het Ontwerpbesluit houdende wijziging van het Tabaks- en rookwarenbesluit in verband met het verbieden van de verkoop van tabaksproducten en aanverwante producten op afstand.¹

De voorzitter van de commissie,
Smals

De adjunct-griffier van de commissie,
Heller

---

¹ Kamerstuk 32 011, nr. 96.

Inhoudsopgave	blz.
I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie	2
Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie	2
Vragen en opmerkingen van de leden van de PVV-fractie	3
Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie	3
Vragen en opmerkingen van de leden van de ChristenUnie-fractie	4
Vragen en opmerkingen van het lid van de BBB-fractie	5
II. Reactie van de Staatssecretaris	5

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van het Ontwerpbesluit houdende wijziging van het Tabaks- en rookwarenbesluit in verband met het verbieden van de verkoop van tabaksproducten en aanverwante producten op afstand en hebben daarover nog enkele vragen.

De leden van de VVD-fractie lezen dat het huidige aantal verkooppunten van tabaksproducten en aanverwante producten op bijna 16.000 wordt geschat en dit naar verwachting de komende jaren nog zal toenemen. Hoe valt deze toename te verklaren gegeven de ambities van het verminderen van de verkooppunten uit het Nationaal Preventieakkoord?

Het toezicht en de handhaving op deze regelgeving zal de verantwoordelijkheid zijn van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). De leden van de VVD-fractie vragen de Staatssecretaris wat de gevolgen zullen zijn voor bedrijven die na de inwerkingtreding van het verbod op verkoop op afstand van tabaksproducten en aanverwante producten toch nog deze producten aanbieden.

De leden van de VVD-fractie lezen dat het onbekend is hoeveel winkels tabaksproducten en aanverwante producten online verkopen. Hoe wordt geborgd dat de NVWA adequaat toezicht kan houden, gezien het onbekende aantal winkels dat producten online verkoopt?

Hoe wordt met het onderhavige verbod voorkomen dat tabaksproducten en aanverwante producten via kanalen als TikTok en avondwinkels zullen worden aangeboden?

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben met interesse kennisgenomen van het ontwerpbesluit. Zij lezen in de nota van toelichting dat er zorgen in het veld zijn over of de NVWA voldoende capaciteit heeft om het verbod te handhaven. De Staatssecretaris schrijft dat de Staatssecretaris en de NVWA zelf geen problemen hierin voorzien. Kan de Staatssecretaris verder uitweiden over de zorgen, maar ook over het beschreven vertrouwen in voldoende capaciteit? Verder lezen de leden van de D66-fractie dat er tussen 2014 en 2020 een lichte stijging is geweest van online koop door rokers, van 0,1 procent naar 0,6 procent. Kan de Staatssecretaris reflecteren op deze stijging en de bijbehorende toekomstscenario's? Is er meer recente data beschikbaar, zoals bijvoorbeeld van de International Tobacco Control Netherlands Survey? Gegeven recente ontwikkelingen vragen deze leden de Staatssecretaris meer specifiek of er data beschikbaar is over online tabaksverkoop via flitsbezorgers en online supermarkt bestellingen. Tevens vragen genoemde leden of de Staatssecretaris verder kan uitweiden over de verwachte effectiviteit van de

maatregel. Als laatste vragen zij de Staatssecretaris naar een tijdsplan voor het verminderen van het aantal verkooppunten.

Vragen en opmerkingen van de leden van de PVV-fractie

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van de het ontwerpbesluit en hebben daarover nog enkele vragen en opmerkingen. De leden van de PVV-fractie onderschrijven de rookvrije generatie en het ontmoedigen van zowel tabaksproducten als aanverwante producten bij jongeren. Met het verbod op verkoop op afstand wordt het verboden dat bedrijven hun tabaksproducten en aanverwante producten online aanbieden aan consumenten in Nederland. Genoemde leden merken op dat deze producten enkel nog voorbehouden zijn aan volwassenen en vragen de Staatssecretaris waarom niet meer ingezet wordt op de naleving van het verplichte leeftijdsverificatiesysteem. Het verbieden van de verkoop op afstand van (e-)sigaretten zal bepaalde groepen rokers/dampers meer dan gemiddeld treffen. Dan gaat het vooral om mensen met een lichamelijke beperking, ouderen die veelal telefonisch bestellen en laten bezorgen, en mensen die niet in de omgeving van een speciaalzaak wonen. Voor wat betreft de online verkoop van e-sigaretten merken de leden van de PVV-fractie op dat in sommige gebieden geen enkele dampwinkel te vinden is en de verkoop van e-sigaretten in deze gebieden vrijwel volledig online verloopt. Zij ontvangen in dit kader graag een reactie van de Staatssecretaris. Genoemde leden vragen de Staatssecretaris verder of de NWVA wel genoeg capaciteit heeft om straks het verbod te kunnen handhaven. De leden van de PVV-fractie merken op dat verkopers van e-sigaretten veelal kleine zelfstandige ondernemers zijn die voor honderd procent afhankelijk zijn van de verkoop van dampwaren. De dekking van het aantal verkooppunten van dampwaren is laag, terwijl de online verkoop uit ruim veertig procent van de totale omzet bestaat. Klopt het dat SEO de effecten van deze maatregel op de online verkoop van aanverwante producten niet onderzocht heeft? Is de Staatssecretaris bereid alsnog onderzoek te verrichten? Kan de Staatssecretaris aangeven hoeveel van de nu op de markt beschikbare e-liquids met tabakssmaak behouden blijft?

Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie zijn blij dat online verkoop van tabaksproducten en aanverwante producten binnenkort aan banden wordt gelegd. Dit neemt niet weg dat zij zich grote zorgen maken over het bereiken van de doelstellingen uit het Nationaal Preventieakkoord. Ook het RIVM deelt deze zorgen. Uit recent onderzoek van Independer blijkt dat het aantal dagelijks rokende 12- tot 16-jarigen is toegenomen. Hoe wil de Staatssecretaris deze opwaartse trend keren? Heeft de Staatssecretaris er nog steeds vertrouwen in dat de doelstelling van een rookvrije generatie in 2040 gehaald zal worden? Deze toename kan niet los worden gezien van de populariteit van e-sigaretten/vapen onder jongeren. Met vapen bouwen jongeren een nicotineverslaving op en wordt de overstap naar sigaretten kleiner. Deze leden vinden het dan ook positief dat er in het verbod op online verkoop geen onderscheid wordt gemaakt tussen tabaksproducten en aanverwante producten, zoals vapes. Er gebeurt echter nog lang niet genoeg. Deelt de Staatssecretaris de zorgen over deze «vape-epidemie»? Zo ja, welke stappen gaat de Staatssecretaris zetten om deze «vape-epidemie» te voorkomen? Zo nee, waarom niet? Deelt de Staatssecretaris de mening dat ook op e-sigaretten accijnzen geheven zouden moeten worden? Verwacht de Staatssecretaris dat e-sigaretten worden toegevoegd aan de EU-richtlijnen op de accijnzen? Zo ja, kan de Staatssecretaris beschrijven hoe het verdere proces eruitziet om e-sigaretten toe te voegen aan de EU-richtlijnen, inclusief tijdslijn? Zo nee, waarom niet?

De leden van de PvdA-fractie staan achter de doelstelling om het aantal verkooppunten voor tabaksproducten en aanverwante producten te verminderen. Wat deze leden betreft moet verkoop van tabaksproducten en aanverwante producten zo snel mogelijk worden beperkt tot tabaksspecialzaken, waar volwassenen vrijwel exclusief heen gaan voor de verkoop van deze producten. Waarom kiest de Staatssecretaris ervoor om pas vanaf 2030 deze stap te zetten? Heeft de Staatssecretaris bij deze tijdslijn meegenomen dat het aantal volwassen rokers in het afgelopen jaar is gestagneerd en het aantal rokende kinderen is toegenomen? Zo ja, hoe is dit meegenomen? Zo nee, waarom niet? Is de Staatssecretaris bereid om samen met de PvdA te kijken of de afbouw van het aantal verkooppunten versneld kan worden en te kijken welke andere stappen er gezet kunnen worden om roken te ontmoedigen?

Het valt de leden van de PvdA-fractie op dat Nederland, in vergelijking met andere Europese landen, rijkelijk laat is met het verbod op online verkoop. Waarom heeft dit zo lang geduurd?

Voor de leden van de PvdA-fractie is het niet duidelijk of grensoverschrijdende verkoop op afstand door in Nederland gevestigde detaillisten al met het ingaan van deze wetwijziging kan worden ingevoerd, vanwege de volgende passage: «Omwille van de duidelijkheid en de handhaafbaarheid zal het verbod op grensoverschrijdende verkoop op afstand door in Nederland gevestigde detaillisten aan consumenten in andere staten van de EER en in derde landen gelijktijdig inwerking treden, op het moment dat de wet is aangepast.». Valt deze aanpassing van de wet samen met wijziging uit voorliggend schriftelijk overleg?

De leden van de PvdA-fractie zijn blij dat de NVWA de maatregel als handhaafbaar ervaart. Ook lezen deze leden dat de Staatssecretaris weinig problemen voorziet, omdat het aantal verkooppunten van tabak gaat afnemen. Dit stelt de aan het woord zijnde leden niet gerust. Deze leden hebben zorgwekkende verhalen gehoord over minderjarigen die makkelijk aan vapes kunnen komen, zowel online als in de winkel. De handhaving is volgens deze leden nu al ondermaats. Daarom zijn zij benieuwd waarom verwacht wordt dat de NVWA deze nieuwe regelgeving wel effectief kan handhaven. Hoeveel capaciteit verwacht de NVWA dat handhaving van deze regelgeving kost? Krijgt de NVWA extra capaciteit om deze regelgeving te handhaven? Zo ja, hoe veel? Zo nee, waarom niet? Welke andere mogelijkheden ziet de Staatssecretaris om handhaving te verbeteren, juist ook in de fysieke winkel, nu online verkoop verboden wordt? Genoemde leden zijn benieuwd of en hoe de Kamer wordt geïnformeerd over hoe handhaving van dit verbod loopt, zowel binnen Nederland als in het buitenland.

De leden van de PvdA-fractie horen graag van de Staatssecretaris hoe lang de uitverkoop-regeling voor e-sigaretten met smaakstoffen geldt. Deze leden willen de duur van zo'n overgangperiode zo veel mogelijk beperken en realiseren zich dat het belangrijk is voor verkopers om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen over de uitverkoop-regeling. Zij horen daarom graag hoe lang deze regeling zal duren en welke overwegingen zijn meegenomen voor het vaststellen van de duur van de uitverkoop-regeling.

Vragen en opmerkingen van de leden van de ChristenUnie-fractie

De leden van de ChristenUnie-fractie maken van de gelegenheid gebruik om een enkele vraag te stellen over het ontwerpbesluit houdende wijziging van het Tabaks- en rookwarenbesluit in verband met het verbieden van de verkoop van tabaksproducten en aanverwante producten op afstand.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de Staatssecretaris waarom invoering van het verbod op verkoop van tabaks- en aanverwante producten op afstand is verplaatst naar 1 juli 2023. Het afgelopen jaar is

de rookprevalentie gestagneerd en met betrekking tot kinderen en jongeren zien deze leden zorgelijke ontwikkelingen met betrekking tot de populariteit van vaperen. Genoemde leden sporen de Staatssecretaris aan om geen verdere vertraging in de invoering van het verbod te laten ontstaan.

Vragen en opmerkingen van het lid van de BBB-fractie

Het lid van de BBB-fractie heeft met interesse kennisgenomen van het ontwerpbesluit. Het lid kan zich vinden in de redenering achter het voorgenomen verbod: enerzijds wordt de verkoop van tabak in de supermarkt zo niet vervangen door online verkoop en anderzijds voorkomt dit verkoop aan jongeren die geen tabak mogen kopen. Online verkoop betreft echter ook vaak verkoop van aanverwante producten, zoals e-sigaretten en de smaakjes daarvoor. De Staatssecretaris heeft aangegeven dat veel jongeren vaperen, ondanks dat dit verboden is, en heeft aangegeven dat de e-sigaret een opstap is naar tabak roken. Net als de Staatssecretaris vindt het lid van de BBB-fractie dit onwenselijk. Echter, de e-sigaret wordt niet alleen gebruikt als «opstapje» naar roken, maar ook als «afstapje». Het lid van de BBB-fractie denkt daarom dat de e-sigaret een functie heeft om te komen tot een rookvrije generatie. Het lid van de BBB-fractie wil daarom graag van de Staatssecretaris weten of dit onderzocht is en of er ook bekeken is hoe de e-sigaret hier actief aan bij kan dragen?

II. Reactie van de Staatssecretaris